

Zienswijze OD IJsselland

Geacht dagelijks bestuur,

Via deze brief delen wij graag onze zienswijze op de toegestuurde Ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS). De afgelopen periode heeft u ons op meerdere momenten geïnformeerd over de totstandkoming van deze ontwerpbegroting, waarvoor dank. Wij zijn echter van mening dat de forse investering in de ODIJS die nu gevraagd wordt, op een andere manier had kunnen en moeten gaan.

Inleiding

De Omgevingsdienst IJsselland is een vorm van verlengd bestuur. U voert taken uit voor de gemeenten en provincie in de regio IJsselland. Als gemeenten en provincie zijn wij dan ook verantwoordelijk voor de bekostiging van deze taken. In de geschiedenis van de ODIJS, is dit wettelijk minimum niveau aan taken en verantwoordelijkheden niet gehaald. Dit werd al eerder geconstateerd door de commissie Van Aartsen in 2021. Vervolgens heeft het Rijk afgelopen periode nogmaals geconstateerd dat het stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) onvoldoende functioneert, met grote milieuschade tot gevolg. Daaruit volgde een opdracht tot robuuste Omgevingsdiensten in Nederland.

Rode spoor

Deze 'robuustheidsopgave' valt uiteen in twee sporen. Allereerst het rode spoor. Het rode spoor is een opdracht vanuit het Rijk. Het Rijk bedraagt op dit moment zo'n 2% van de begroting van de ODIJS. Voor het rode spoor is een structurele investering nodig van ongeveer een miljoen euro. Voor het rode spoor zijn wij dan ook van mening dat de financiering hiervan vanuit het Rijk moet komen en deze niet bij de deelnemende gemeenten en provincie mag worden gelegd.

Blauwe spoor

Het tweede spoor is het blauwe spoor. Het blauwe spoor houdt feitelijk in dat er een investering in de ODIJS nodig is om aan het wettelijk minimumniveau van taken en verantwoordelijkheden te komen. Hiervoor is een structureel budget van €2,3 miljoen nodig. Op dit moment vinden wij de motivering voor het blauwe spoor onvoldoende. Wij roepen het bestuur van de OD op een duidelijk groeiplan te maken waaruit moet blijken waar de extra gelden terecht komen en hoe deze worden ingezet en zien graag de eerste resultaten van dit groeiplan terug in de financiële stukken van volgend jaar.

Afgelopen periode heeft u ons meermaals geïnformeerd over hoe dit probleem is ontstaan en hoe u dit denkt op te lossen. Deze sessies hebben bij ons niet het vertrouwen gegeven dat de ODIJS met deze extra investering ook daadwerkelijk het blauwe spoor gaat behalen. Wij vinden de motivatie te beperkt. Zo kon er geen antwoord gegeven worden op een vergelijking met de OD Twente en kon er niet aangegeven worden wat de afgelopen jaren vanuit de ODIJS geprobeerd is om zelfstandig al aan het blauwe spoor te voldoen. Vandaar dat wij met klem willen oproepen tot het vaststellen van een groeiplan op de robuustheidsopgave.

Samenwerking en krachtenbundeling

Een onderdeel van de motivatie zou wat ons betreft ook een blik op de toekomst moeten zijn. Het werk bij de OD is specialistenwerk en daarvan zijn er maar weinig in Nederland. De ODIJS is één van de kleinste OD's in Nederland en wij vrezen dat dat het heel moeilijk gaat maken om tot

een robuuste omgevingsdienst te komen, zowel via het rode als het blauwe spoor. Denk bijvoorbeeld aan de arbeidsmarktpositie van een kleine OD en de run op personeel die gaat ontstaan bij de robuustheidsopgave van alle OD's. Daarom willen wij de OD oproepen om nader onderzoek te doen naar mogelijkheden tot samenwerking en krachtenbundeling. Wij verwachten bij de jaarstukken over 2025 hiervan de resultaten. Om op deze manier efficiënter en kosteneffectiever te werk te gaan. Wij denken bijvoorbeeld aan een OD waarbij de basistaken lokaal worden gedaan, maar specialisten worden ingehuurd vanuit andere OD's. Dit is slechts een voorbeeld, daar zijn natuurlijke allerlei varianten op mogelijk. Daarbij dagen we de OD uit om buiten de gebaande paden te zoeken en een stevig gesprek met Rijk en andere belanghebbenden te voeren over de (landelijke) toekomst van de OD.

Wij vertrouwen erop dat u ons verzoek de komende periode meeneemt in de uitwerking van de Ontwerpbegroting 2026.

Hoogachtend,

De Raad van de gemeente Steenwijkerland